

ERRSI TEATAJA

JAANUAR 2012

2014. aasta tantsupeo juhid * Läheneb koolinoorte tantsufestival *
* Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus muutis sisu ja nime *
* Uudised ja teated *

JÄRGMISE TANTSUPEO LIIGIJUHID ON LEITUD

20. jaanuaril kinnitas ERRSi mentorkoda 2014. aasta üldtantsupeo liigijuhid:

2.-3. klassi segarühmad:	Agne Kurrikoff-Hermann
5.-6. klassi segarühmad:	Andre Laine
Noorte segarühmad:	Helena-Mariana Reimann
B1 segarühmad:	Helle-Mare Kõmmus
B2 segarühmad:	Vaike Rajaste
D segarühmad:	Ülo Luht
Naisrühmad:	Maire Udras
A segarühmad:	Jaanus Randma
Võimlemisrühmad:	Kersti Kull
Tantsupeo pealavastaja on Maido Saar	

LÄHENEB KOOLINOORTE RAHVATANTSUFESTIVAL

Tallinna Pelgulinna Gümnaasium ning ERRS korraldavad 19. – 20. mail VII vabariikliku koolinoorte rahvatantsufestivali. Koolinoorte rahvatantsufestival on järjekorras juba seitsmes ning eriline – esmakordselt toimub see Pärnus!

Osalema on oodatud kõik koolide rahvatantsurühmad (vanus piiramata)!

Festivalikontserdil esitamiseks paluvad korraldajad valmistada ette üks vabalt valitud eesti rahvatants või eesti autoritants ning üks eesti rahvamuusikale loodud omaloominguline tants. Festivali kontsert on Pärnu Spordihallis. Lisaks sellele toimuvad õpitoad, disko ning vabaõhukontsert Port Arturi vahelisel alal.

OSALEMISTASU

13 eurot osaleja, millest 1 euro kantakse annetuseks iga osaleja poolt Niina ja Alfred Raadiku nimelisse tantsuõpetaja fondi

ÖÖBIMINE

Pärnu Ühisgümnaasiumis (Mai 3) ja Pärnu Hansagümnaasiumis (Kooli 13) (madrats ja magamiskott kaasa!).

REGISTREERIMINE

Kuni 1. märtsini ERRSi aadressil Tõnismägi 2/Endla 3 Tallinn 10122 või errs@errs.ee, telefon 53456886 (Ülle Feršel) või 5202751 (Erika Põlendik). Registreerimislehe leiad ERRSi kodulehelt.

MUUDATUSTEST RAHVAKULTUURI KESKUSES

Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuses on viimasel ajal toimunud mitmeid muudatusi, mis puudutavad kogu rahvakultuuri valdkonda.

Alates 2012. aastast koordineerib Rahvakultuuri Keskus **kultuuriministeeriumi rahvakultuuri toetusprogramme.**

Eesmärgiga vähendada kultuuriministeeriumi koormust toetusprogrammidega seotud toimingute osas (taotlused, lepingud, aruanded), otsustati mitme valdkonna programmide tehniline töö delegeerida kas mõnele riigiasutusele või valdkonna organisatsioonile. Rahvakultuuri valdkonnas anti kultuuriruumide toetusprogrammide ning tegevustoetuste koordineerimine üle ministeeriumi valitsemisala asutusele Rahvakultuuri Keskusele. Toetusprogrammide üleandmise eesmärk oli koondada ühe institutsiooni juurde kogu vaimse kultuuripärandi temaatikaga seonduvad tegevused, nende kaudu tõsta Rahvakultuuri Keskuse olulisust valdkonnas ja muuta ta veelgi tõelisemaks tugikeskuseks .

Ministeeriumi poolt loodud kultuuriruumide toetusprogrammide põhialused lähtuvad UNESCO vaimse kultuuripärandi kaitse konventsioonist ning nende kaudu aidatakse kaasa kultuuriruumide vaimse pärandi säilitamisele, püsimisele ja kogukonna tegevusele. UNESCO vaimse kultuuripärandi kaitse konventsiooniga võetud kohustuste täitmiseks nimetati Rahvakultuuri Keskus juba 2006. aastal konventsiooni rakendusasutuseks ning senise töö tulemusena on keskus avanud 2010. aastal Eesti vaimse kultuuripärandi veebipõhise nimistu. Esimesi sissekandeid on tehtud Hiiu-, Võru- ja Setumaalt.

Kultuuriruumide toetusprogramme võib pidada meetmeteks vaimse kultuuripärandi väärtustamisel ning kaitsmisel. Programmide üleandmise eesmärgiks oli koondada ühe institutsiooni juurde kogu vaimse kultuuripärandi temaatikaga seonduvad tegevused.

Rahvakultuuri Keskusele anti üle seitse kultuuriruumide programmi: Setomaa kultuuriprogramm, vana Võrumaa kultuuriprogramm, Mulgimaa kultuuriprogramm, programm „Kihnu kultuuriruum“, programm „Saarte pärimuslik kultuurikeskkond“, Virumaa pärimuskultuuri programm ning Peipsiveere kultuuriprogramm.

Lisaks kultuuriruumide programmidele hakkab Rahvakultuuri Keskus koordineerima uut programmi „Eesti rahvarõivas“, mis on seni saanud toetust projektipõhiselt. Veebiportaalis luuakse kihelkondadepõhine rahvarõivaste andmekogu, kus on põhjalik info nii naiste, meeste kui ka laste rahvariidekomplektide kohta. Iga komplekti juures on kvaliteetsed fotod, kirjeldused, joonised, mustrid, allikad. Programmi eesmärk on väärtustada, hoida ja tutvustada eesti rahvarõivaid kui vaimset kultuuripärandit ning fotografeerida ja kirjeldada kõigi eesti kihelkondade rahvariideid. Samuti on eesmärgiks suurendada huvi eesti rahvarõivaste valmistamise ja kandmise traditsioonide vastu ning teha lihtsalt kättesaadavaks kogu rahvarõivaid puudutav informatsioon. Loodava programmiga planeeritakse valmistada kõikide kihelkondade rahvarõivaste dublikaadid, mis antakse üle Eesti Rahvamuuseumile näitustegevuse arendamise eesmärgil.

Samuti haldab Rahvakultuuri Keskus nüüdsest ka folkloorifestivalide toetusprogrammi, rahvakultuuri mentorprogrammi ning rahvakultuuri keskseltsidele tegevustoetuste eraldamist. Viimase puhul on eesmärgiks tõhustada Rahvakultuuri Keskuse ja keskseltside omavahelist koostööd.

Rahvakultuuri Keskus on läbi tegemas ka **struktuurseid muudatusi**. Aastaid tagasi tegutsesid Rahvakultuuri Keskuses valdkondlikud (rahvamuusika, käsitöö jne.) peaspetsialistid. Rahvakultuuri keskseltside üha tugevamateks arenedes, ei olnud enam otstarbekas riigiasutuses valdkondlikke tegevusi dubleerida ning spetsialistid suundusid keskseltside juurde. Seetõttu lõpetas 2012. aasta alguses tegevuse tantsutuba, eesotsas **Ülle Feršeliga**, kes siirdus tööle Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi. Nüüdsest on kogu rahvatantsualane tegevus kokku koondunud ühe katusorganisatsiooni alla.

Seoses mitmete ministeeriumi programmide üleandmisega Rahvakultuuri Keskusele, siirdusid keskusesse tööle ministeeriumi senised peaspetsialistid Merje Mürsepp ja Aivi Lintnermann. Uue põhimäärusega loodi ka täiesti uus osakond – toetusprogrammide osakond.

Jaanuari alguses lahkus pensionile kauaaegne Rahvakultuuri Keskuse direktor Aino Arro (töötanud asutuse juhina üle 27 aasta). Nõusoleku Rahvakultuuri Keskust direktori kohusetäitjana juhtima hakata andis **Aivi Lintnermann**.

Muutunud on ka keskuse ametlik nimi. Sageli kasutati Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse nime asemel lühendatud varianti Rahvakultuuri Keskus. Siit ka mõte muuta keskuse nimi lühemaks ehk nüüdsest kannab ta ametlikku nime Rahvakultuuri Keskus.

Rõõmustav on ka see, et Rahvakultuuri Keskus sai CO2 kvoodi müügist saadud vahendite toetusel eelmise aasta lõpus omale uue helerohelise fassaadi ning remonditud katuse.

Kokkuvõtteks võib öelda, et muudatusi Rahvakultuuri Keskuses on toimunud palju. Loodame, et keskuse töötajad saavad neile pandud lisaülesannetega hästi hakkama. Soovitan kõigil külastada Rahvakultuuri Keskuse kodulehekülge www.rahvakultuur.ee.

EINO PEDANIK

Kultuuriministeeriumi rahvakultuurinõunik

2012 ON LOOMISE AASTA

Eesti Rahvuslik Folkloorinõukogu kuulutas 2012. aasta teemaks loomise. Pärimusliku loomingu mõiste hõlmab endas kaht poolust - saamist ja loomist

Rahvuskultuuri edasikestmiseks on vaja:

- traditsioone, mis tagavad järjepidevuse;
 - positiivseid väliseid impulsse, mis kindlustavad innovatsiooni;
 - individuaalseid loovaid andeid, kes on võimelised traditsioone ja uuendusi sünteesima ning lisama midagi olulist ka omalt poolt.
- Teema-aasta pöörab tähelepanu loovale tegevusele. Sellega seoses on oluline luua

side omakandi pärimusega, leida uusi pärimuskultuuri alaseid väljundeid erinevate algatuste kaudu ja kasutada loovalt meie rikkalikku kultuuripärandit (improvisatsioon traditsioonis). See aitab mitmekesistada valdkonda, kaasata uusi sihtrühmi ja tõsta pärimuskultuuri alast teadlikkust.

2012. aastal tähistavad oma loomise 20. aastapäeva Eesti Rahvuslik Folkloorinõukogu, 10. aastapäeva CIOFFi Eesti Noortekoda ning 25. aastapäeva rahvusvaheline folkloorifestival BALTICA.

EGA SA EI UNUSTANUD?

02.-04.02	Viljandi talvine tantsupidu
11.02	VIII talvine tuhamägede tantsupidu Kohtla-Nõmmel
18.02	Tartumaa talvine tantsupidu Kambjas

V TARTUMAA TALVISE TANTSUPÄEVA EEL

Küünlakuu 18. päeval toimub juba viiendat aastat Tartumaal, Kambjas järjekorde nüüd juba V Tartumaa Talvine Tantsupidu. Mõeldud on see pidu ennekõike Tartumaa täiskasvanute rahvatantsurühmadele.

Esimesed tantsupeod osutusid nii populaarseks, et korraldajad on püüdnud seda üritust isegi äärmuslikes ilmastikuoludes jätkata, lootes rahvatantsija karastatusele ja heasoovlikusele.

Kui 2008. aastal toimunud esimesel tantsupeol oli ilm nõnda soe, et nii mõnigi tantsis suisa T-särgi väel, siis 2010 läkitas ilmataat meile peo eelõhtul tõsise lumetormi ning külmakraadid.

Tänu saameestele ja kohalikule kultuuritöötajale, kes lippas kohaliku poe vahet nagu kurjast vaimust vaevatud ja ostis jämedat soola kokku, sai pidu peetud ja on üks meeldejäävamaid.

Meie pidude lahutamatuks osaks on rongkäik läbi Kambja alevi. 2011 aga oli teatetantsu-aasta, tegime meiegi siis peaproovi juba märtsis. Korraldasime oma talvise teatetantsu, mõõtsime vahemaad välja, saateautost mürtsus muusika, teatepulk liikus rühmalt rühmale ja nii ta läks.

Osalejate puuduse üle me kurta ei saa, umbes 200 tantsijat üle Tartumaa on kohal nagu viis kopikat ja kui väga aus olla, siis ega rohkem meid Kambja kooli saali simmanile ära ei mahukski.

On segarühmi, naisrühmi, memmede rühmasid ja isegi üks folkoorirühm. Põhirõhk on täiskasvanute kollektiividel.

Tantsijad ise on oma kohaletulekut põhjendanud sellega, et see on üks ainsamaid rahvatantsijate kokkusaamis,i kus puudub võistlus ehk siis selle pärast on pidu neile nii oluline.

Peo korraldamisega tegelevad Rahvakultuuri Keskuse Tartumaa spetsialist Astrid Hallik ja Kambja valla kultuurijuht Pille Tammelan. Igal aastal on peo kunstiliseks juhiks üks Tartumaa tantsuõpetaja, kelle ülesandeks on repertuaari valik ja peo lavastus. Alustas Tartumaa kultuuripärl ja väga mitmete rühmade juhendaja Made-Heljo Ruuli, järgmisel aastal Reola segarühma juht Kalli Ird, siis Tartu Trefneri Gümnaasiumi rahvatantsurühma Tantsutallad juht Uve Saar ning möödunud aastal mitme sega- ja naisrühma juht Lea Kurvits. Tänavu on see austav töö Upsijate juhi Tarmo Lillo kanda. Kellele kunstilise juhi müts sel aastal edasi antakse, saame teada 18. veebruaril Kambjas.

Tantsimiseni!

PILLE TAMMELAN

Kambja valla kultuuritöötaja

IN MEMORIAM ERICH LOIT (20.05.1928- 10.01.2012)

10. jaanuaril lahkus jäädavalt Erich Loit, armastatud dirigent, viiuliõpetaja, delikaatne pedagoog, südamlük sõber. Viiuldajad professor Mari Tampere, Andres Mustonen, Paul Mägi, Paul Himma, kadunud Tarmo Pihlap ja tšellist Gunnar Graps, kontrabassimängija Jüri Kruus, arvukas viiuliõpetajate pere ja paljud sümfooniaorkestri mängijad on Erich Loiti õpilased. Paljud neist tuntud ja end lavadel kuulsaks mänginud.

Erich Loit kirjutas humoorikat rahvatoonis loomingut suurele orkestri koosseisule. „Kadrina killavooriga“- käis orkester kraavis kummuli ja lükkas vankrirattaid käima, ajas hobuseid jooksule mängis lärmakat rahvahulka ja plaksutas piitsa. Erichi rütmipilte poognatöök - „Rimski- Korsakov“ ja „Tigi-Tigi“ teavad kõik viiuldajad une pealt. Tempokas Viru kontratants kõlas läinud suvel Tartus Europeade kontserdil EOR-i esituses. Tervitus ehk „Tantsulugu“ on olnud kõigi viieteistkümnepäevase rahvamuusikapeo avalugu.

Väsimatu töötajana tegutses ta väarikalt ja nõudlikult oma õpilastega, oli põhjalik näitustega Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumis, töös Estonia teatri orkestris, Muusikakeskkooli orkestriklassis, Eesti Orkestrijuhtide Rahvamuusikaorkestris. See oli Erich Loit'i loominguline panus Eesti muusika ajaloos.

Aitäh, Sulle, armas Erich!

EOR-i nimel, VIRVE LÄÄNE

IN MEMORIAM HELDUR VAABEL (29.04.1928- 6. 01.2012)

6. jaanuaril lahkus meie keskelt Heldur Vaabel. Ta oli orkestrijuht, pilliõpetaja, helilooja, rahvamuusika tegelane, kelle sulest on aastate jooksul ilmunud arvukalt rahvatoonis pillilugusid, seadeid orkestritele ja ansamblitele.

Heldur õpetas mandoliini, plokkflööti, vilepille, kontrabassi, suvekursustel jagas teadmisi kõrre- ja vilepillide valmistamisest, orkestreerimisest, ansamblimängust. Ta juhatas koondorkestrit viieteistkümnepäevase vabariikliku rahvamuusikapeol.

Mitmete rahvamuusikaansamblite juhendamine innustas Heldur Vaabelit kirjutama aina uusi muusikapalu ja nimelisi „muusikalisi pöördumisi“. Helduri pillilood on siiani nõutud Eestis tegutsevate rahvamuusikaansamblite poolt, sest nad on jõukohased, huvitavad rütmikalt ja meloodilised, lustlikud ja elurõõmsad. Tema muusikapalad võiksid kõlada ka järgnevatel pillipidudel nii laste- kui täiskasvanute kollektiividele.

Veel mullu kevadel õpetas Heldur oma lugusid „lauasahtlist“ XV Harjumaa ja Tallinna rahvamuusika päeva osalejatele.

Mälestus töökast, tagasihoidlikust ja heasüdamlikust pilliõpetajast jääb igavesti EOR-i ja Eesti rahvamuusikute südameisse.

EOR-i nimel, VIRVE LÄÄNE

ÜLESKORJATUD LAUSE

Põhimõtteliselt oleks muidugi õige, et kogu lauluväljaku ala oleks eesti rahva pühamu, kus toimuksid laulu- ja tantsupeod. Need arhitektid, kellega olen konsulteerinud, ütlevad, et teoreetiliselt on sinna võimalik panna tantsuplats tribüünidega, kuhu mahuks näiteks 15 000 vaatajat.

Linn menetleb ju selle ala detailplaneeringut ja minu jaoks sõna otseses mõttes oli klaas vett näkku Tallinna abilinnapea Taavi Aasa reaktsioon, kes ütles kellegagi rääkimata-kuulamata, et tantsuväljaku ehitamine lauluväljakule pole võimalik. Selline reaktsioon tekitab minus hirmu, et Tallinna linnavalitsus üldse ei mõtle lauluväljaku arendamisele või on neil muud huvid.

Eelkõige peaks lähtuma laulu-tantsupeo vajadustest ja siis alles teistest huvidest. Ma ikka väga loodan, et Tallinnaga saab läbi rääkida, vähemalt nad on saatnud signaali, et Aasa juttu ei pea selles küsimuses tähele panema...

Kui kõik hästi läheb, siis 2019. aastal toimub tantsupidu lauluväljaku uuel tantsuväljakul. Aga mitte varem. Joonistamistele ja formaalsustele kulub 2012. aasta ära, 2013. aastal saab projekteerida ja 2014. aastal on pidu, selleks ajaks ei jõua.

VIII talvine tuhamägede tantsupidu toimub 11. veebruaril Kohtla-Nõmme Kaevanduspark-muuseumis.

Kultuuriminister **REIN LANG** 9. jaanuari Postimehes

PALJU ÕNNE

4.02 Monica Kallaste 45

4.02 Lili Saksing 50

9.02 Vilma Aunapuu 65

10.02 Ella Maidre 30

10.02 Uudo Tohver 80

13.02 Eve Kübarsepp 45

17.02 Marina Kuznetsova 50

18.02 Malle Nööp 45

18.02 Tiiu Madisson 65

20.02 Galina Vinogradova 55

24.02 Linda Pihu 55

27.02 Urmo Känd 75

27.02 Laine Mesikäpp 95

Järgmine ERRSi Teataja ilmub veebruaris. Kaastööd oodatud 20. veebruarini
aadressil kadri@errs.ee (Kadri Valner)